

SPOROČILO ZA MEDIJE

RAZPLET VOLITEV JE V ROKAH PETINE ZELO VERJETNIH UDELEŽENCEV VOLITEV, KI DOPUŠČAJO MOŽNOST, DA SI DO NEDELJE ŠE PREMISLIJO GLEDE SVOJE PRVE IZBIRE

SDS je najverjetnejša zmagovalka nedeljskih volitev. Preobrat je možen, a manj verjeten kot v letih 2008 in 2011, saj sta na drugem in tretjem mestu stranki SD in LMŠ, kamor bi se teoretično lahko prelili taktični glasovi, precej izenačeni. To je ključna razlika glede na leto 2008 in 2011. SAB zelo verjetno čez prag, možna pa so še kakšna druga presenečenja, saj kar nekaj manjših strank v zadnjih dnevih beleži pozitiven trend, ki bi, če bi se ta nadaljeval do nedelje, lahko v parlament postavil še katero od strank kot so SLS, Piratska stranka ali Dobra država, v igri je tudi še SNS.

NAJVERJETNEJŠI RAZPLET VOLITEV KAŽE NA ZMAGO SDS

TABELA 1. Izražena podpora na celotnem vzorcu v mesecu maju

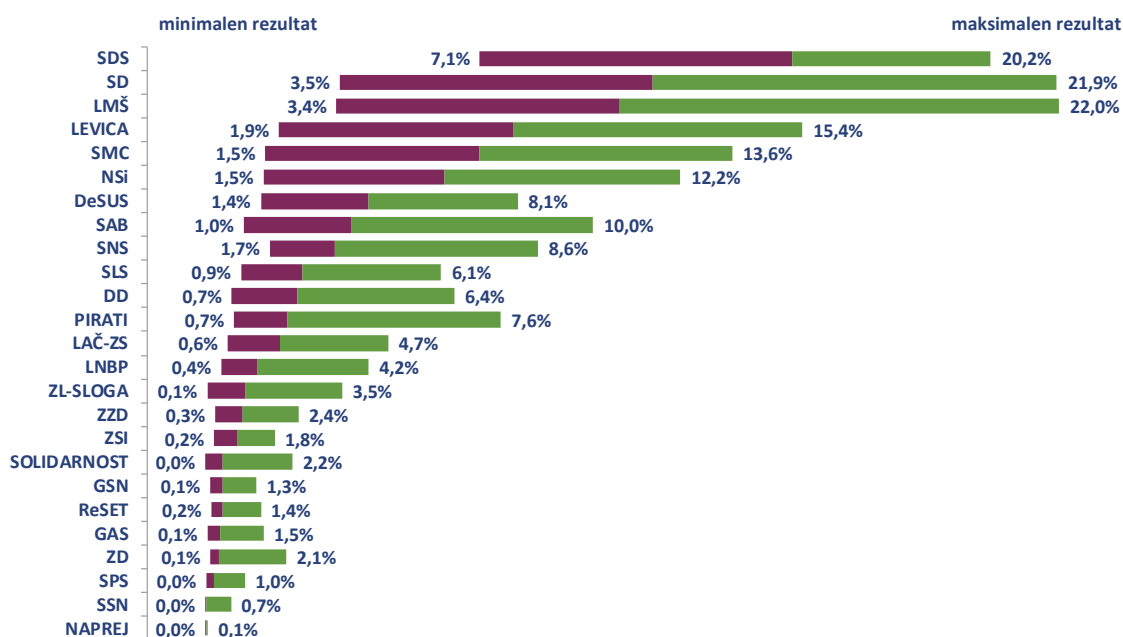
	4.-7. maj (n=6483)	8.-9. maj (n=1024)	25.-27.maj (n=770)	28.-31. maj (n=2255)	Samo opredeljeni	Opredeljeni udeleženci
SDS	13,6	12,6	13,8	15,1	17,8	18,9
SD	13,4	10,6	9,5	11,5	13,5	13,6
LMŠ	13,6	12,4	11,0	10,7	12,5	12,0
LEVICA	6,7	6,5	7,8	7,9	9,3	9,8
SMC	5,8	4,9	4,4	7,1	8,3	9,0
NSi	4,9	5,4	4,5	6,2	7,2	7,9
DeSUS	4,2	3,8	3,8	4,2	4,9	5,5
SAB	2,8	2,3	2,6	3,8	4,4	5,0
SNS	2,1	2,3	4,0	3,3	3,9	3,1
SLS	2,0	1,6	2,2	2,5	2,9	3,0
DD	1,7	1,3	2,3	2,4	2,8	2,3
PIRATI	1,4	1,7	1,8	2,1	2,5	1,7
LNBP	1,5	1,6	1,2	1,3	1,6	1,7
LAČ-ZS	2,1	2,8	2,7	1,9	2,3	1,4
ZL-SLOGA	2,2	2,8	1,0	1,0	1,2	1,2
ZSI	0,7	0,8	0,6	0,8	1,0	0,9
ZZD	0,9	0,9	0,8	1,0	1,1	0,7
SOLIDARNOST	0,7	1,0	1,2	0,5	0,5	0,6
GSN	0,5	0,2	1,0	0,5	0,5	0,6
ReSET	0,8	1,3	0,6	0,4	0,5	0,4
GAS	0,1	0,2	0,5	0,4	0,5	0,4
ZD	1,2	2,0	0,5	0,4	0,4	0,2
SSN	0,2	0,2	0,3	0,0	0,0	0,1
NAPREJ	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
SPS	0,4	0,4	0,6	0,2	0,2	0,0
neveljaven	1,3	0,5	0,8	1,9		
Brez izbire	6,1	7,9	7,0	5,8		
B.O.	8,9	12,1	13,1	7,1		

Pojasnila k tabeli: V prvih štirih stolpcih je izmerjen rezultat na celotnem vzorcu, v mesecu maju. Iz teh številk razberemo trend podpore. Stranke s pozitivnim trendom bi lahko dosegle (bistveno) boljši rezultat od napovedanega (SDS, SD, LEVICA, SMC, NSi, SAB, SLS, DD, PIRATI), nasprotno velja za stranke z negativnim trendom (LMŠ, SNS). V predzadnjem stolpcu so odstotki preračunani glede na opredeljene volivce, v zadnjem pa za opredeljene volivce glede na najbolj verjetne udeležence volitev ($n=1.448$) – volilna napoved.

ZAKAJ NE MOREMO Z GOTOVOSTJO NAPOVEDATI ZMAGOVALCA

»Post-poll« analize rezultata volitev v letih 2008 in 2011 so pokazale, da je takrat v zadnjih dveh dneh in na sam dan volitev prišlo do taktičnega prelivanja glasov, od manjših sorodnih strank k večji, kasnejši zmagovalki volitev. Tudi tokrat slabih 30% opredeljenih anketirancev za svojo prvo izbrano stranko ocenjuje, da je verjetnost, da jo bodo v nedeljo res volili, nižja od 75%. Med najbolj verjetnimi udeleženci je ta odstotek nižji, a še vedno predstavlja eno petino vseh potencialnih volivcev. Če bi se volitev udeležilo milijon volivcev, to predstavlja 200.000 volivcev, ki si do nedelje lahko še premislijo. To pa je dovolj tako za menjavo na prvem mestu, kot za spremembo vrstnega reda in razmerij moči med prvimi in zadnjimi, kot tudi za možna presenečenja na robu vstopa v DZ. Spodnja slika prikazuje razpon med teoretično minimalnim in maksimalnim možnim rezultatom. Minimum predstavljajo volivci stranke, ki nimajo nobene druge stranke v naboru alternativnih izbir, maksimum pa seštevek vseh, ki imajo to stranko za prvo izbiro ali v alternativnem naboru druge izbire. Razpon je pri večini strank zelo širok, kar kaže na visoko stopnjo neodločenosti oz. labilnosti volivcev, tudi glede na leto 2011, ko so bili ti razponi ožji. Glede na to sliko so v nedeljo možni trije različni zmagovalci: SDS, SD ali LMŠ, v igri za vstop pa tudi Zeleni in LNBP.

SLIKA 1. Teoretični minimum in maksimum na celotnem vzorcu

ZAKAJ JE PREOBRAT NA VRHU TOKRAT MANJ VERJETEN

»Post-poll« analize rezultata volitve v letih 2008 in 2011 so pokazale, da je takrat v zadnjih dveh dnevih in na sam dan volitev prišlo do taktičnega prelivanja glasov, od manjših sorodnih strank k večji stranki, kasnejši zmagovalki. **Tokrat so uresničeni trije od štirih pogojev za pojav taktičnega glasovanja, ki lahko spremeni razplet volitev, zato je verjetnost, da se bo to zgodilo, nižja kot je bila v letih 2008 in 2011.** Manjkajoči ključni pogoj je ta, da je stranka na drugem mestu, ki je dovolj blizu prvouvrščeni, da volivci ocenijo možnost uspeha, hkrati dovolj oddaljena od stranke na tretjem mestu, od katere se na to glasovi prelijejo k drugouvrščeni. Tak razvoj dogodkov smo spremljali tako leta 2008 kot 2011, kar je takrat tudi odločilo volitve, letos pa je to precej manj verjetno, saj sta tokrat na drugem in tretjem mestu precej izenačeni dve stranki.

BOJ NA ROBU

Do taktičnega prelivanja glasov bo letos bolj verjetno prišlo med manjšimi strankami, ki imajo možnosti za vstop v parlament. Volivci, ki ne želijo, da gre njihov glas potencialno »v prazno«, se bodo v zadnjem hipu odločali, ali bodo tvegali s podporo svoji prvi izbiri, ali pa bodo svoj glas dodelili stranki z večjo možnostjo uspeha. **Rezultati kažejo, da je najbolj verjetna zmagovalka boja za vstop v parlament Stranka Alenke Bratušek.** Glede na izmerjen rezultat sledi SNS, a je trend v zadnjih dnevih obrnjen navzdol. Nasprotno velja za tri stranke, ki sledijo: **SLS, Dobra država in Piratska stranka, ki so sicer glede na rezultat že nekoliko bolj oddaljene, a vsem trem podpora v zadnjih dnevih raste in imajo realne možnosti za preboj v parlament.** Bolj teoretično sta v tem boju še Andrej Čuš z listo Zelenih ter novinar Bojan Požar s svojo listo. Usodo teh strank bo določil racionalni premislek podpornikov teh strank o možnosti uspeha.

MOŽNA PRESENEČENJA

Najbolj verjetna presenečenja so povezana z mobilizacijo volivcev v zadnjih dnevih in na dan volitev. Med te uvrščamo (bistveno) boljši rezultat od napovedanega, predvsem pri strankah z vrha – SDS, SD, SMC, pa tudi pri Levici in NSi. Zelo širok razpon ima tudi Alenka Bratušek. Med manjšimi strankami lahko preseneti še Dobra Država in Piratska stranka, ali pa SLS z vrnitvijo v DZ.

NAPOVED UDELEŽBE

Izmerjena namera udeležbe precej niha, podobno kot podpora določenim strankam. Pred začetkom kampanje je bila višja, tekom kampanje se je znižala, v zadnjih dnevih je spet nekoliko višja. Podobno, kot je zaradi velikega deleža volivcev, ki še niso povsem gotovi, ali bodo v nedeljo res volili za stranko, ki jo še danes navajajo kot prvo izbiro, je tudi pri udeležbi nemogoče z gotovostjo napovedati, kolikšna bo. Glede na širok nabor strank ter upoštevajoč podatke o udeležbi na predčasnih volitvah, **bo volilna udeležba najmanj takšna oziroma nekoliko višja kot leta 2014, torej okoli 900.000 volivcev, lahko pa se povzpne tudi čez milijon,** če bodo na volišča prišli vsi tisti, ki danes še oklevajo iz tega ali onega razloga. **Udeležba je ključna predvsem z vidika končne relativne moči zmagovalca volitev ter z vidika uspeha manjših strank na robu vstopa v parlament.**

###

Navajanje vira

Pri navajanju vira prosim navedite (priporočena oblika navajanja vira):

»Vir: Raziskava POLITIKON, Valicon 2018.«

###

Metodološki podatki

Raziskava je bila izvedena v okviru spletnega panela anketirancev Jazvem.si. Spletni panel Jazvem.si je največji spletni panel anketirancev v Sloveniji, katerega tri četrtine članov je bilo rekrutiranih s pomočjo verjetnostnega vzorčenja. Rezultati so reprezentativni za slovensko spletno populacijo od 18 do 75 let, po spolu, starosti, izobrazbi in regiji na ravni tipa naselja, ter glede na razhajanja v napovedi rezultata in dejanskim rezultatom za volitve 2014 in 2017.

Čas anketiranja in skupni vzorec za volilno napoved:

28.-31. maj; n=2.255

###

O družbi Valicon

Valicon je ena od vodilnih družb za trženjsko svetovanje in raziskave ter javnomnenjske raziskave na območju jugovzhodne Evrope. Valicon je specializiran za majhne trge, naročniku prilagojene rešitve, napredno metodologijo in poglobljen vpogled v naročnikovo področje delovanja. Osnovna dejavnost družbe je trženjsko svetovanje na podlagi trženjskih raziskav. Valicon svojim naročnikom nudi svoje storitve na celotnem območju nekdanje Jugoslavije, preko izbranih partnerjev pa tudi v drugih državah Evrope.

###

Več informacij

Valicon d.o.o., Kopitarjeva 2, Ljubljana

T. 01/ 420 49 00, 01/ 420 49 53 (Andraž Zorko, partner)

E. pr@valicon.net

W. www.valicon.net

TW. @valicongroup